

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ШОЛОМИЦЬКИЙ ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF SHOLOMYTSKYU AND OTHERS v. UKRAINE)**

*(Заява № 12260/15 та 2 інші заяви –
див. перелік у додатку)*

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

30 листопада 2023 року

*Це рішення є остаточним, але може підлягати редакційним
виправленням.*

У справі «Шоломицький та інші проти України»

Європейський суд з прав людини (П'ята секція), засідаючи комітетом, до складу якого увійшли:

Мартіньш Мітс (*Mārtiņš Mīts*), Голова,

Катержіна Шімачкова (*Kateřina Šimáčková*),

Микола Гнатівський (*Mykola Gnatovskyy*), судді,

та Вікторія Марадудіна (*Viktoriya Maradudina*), в.о. заступника Секретаря секції,

після обговорення за зачиненими дверима 09 листопада 2023 року постановляє таке рішення, що було ухвалено у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявами, поданими у різні дати, зазначені в таблиці у додатку, до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція).

2. Про заяви було повідомлено Уряд України (далі – Уряд).

ФАКТИ

3. Перелік заявників і відповідні деталі заяв наведені в таблиці у додатку.

4. Заявники скаржилися на незаконне тримання під вартою. Вони також висунули інші скарги за положеннями Конвенції.

ПРАВО

I. ОБ'ЄДНАННЯ ЗАЯВ

5. Беручи до уваги схожість предмету заяв, Суд вважає за доцільне розглянути їх спільно в одному рішенні.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 5 КОНВЕНЦІЇ

6. Заявники скаржилися, головним чином, на незаконне тримання під вартою. Вони посилалися, прямо чи по суті, на пункт 1 статті 5 Конвенції.

7. Суд повторює, що стаття 5 Конвенції разом зі статтями 2, 3 та 4 Конвенції гарантує основні серед фундаментальних прав, які захищають фізичну недоторканність особи, і тому важливість цієї статті є першочерговою. Її головною метою є запобігання свавільному або несправедливому позбавленню свободи (див. рішення у справі

«Бузаджі проти Республіки Молдова» [ВП] (*Buzadji v. the Republic of Moldova*) [GC], заява № 23755/07, пункт 84, ЄСПЛ 2016 (витяги) з подальшими посиланнями).

8. Коли постає питання про «законність» взяття під варту, у тому числі, чи було дотримано «порядок, встановлений законом», Конвенція по суті посилається на національне законодавство та встановлює зобов'язання забезпечувати дотримання його матеріальних і процесуальних норм. Однак лише дотримання національного законодавства недостатньо: окрім того, пункт 1 статті 5 Конвенції вимагає, щоб будь-яке позбавлення свободи відповідало меті захисту особи від свавілля (див. рішення у справі «С., В. та А. проти Данії» [ВП] (*S., V. and A. v. Denmark*) [GC], заяви № 35553/12, № 36678/12 та № 36711/12, пункт 74, від 22 жовтня 2018 року з подальшими посиланнями).

9. У керівних справах, зазначених у таблиці в додатку, Суд уже встановлював порушення щодо питань, аналогічних тим, що розглядаються у цій справі.

10. Розглянувши всі надані йому матеріали, Суд не вбачає жодних фактів чи аргументів, здатних переконати його дійти іншого висновку щодо прийнятності та суті цих скарг. З огляду на свою практику з цього питання Суд вважає, що у цій справі тримання заявників під вартою протягом періодів, зазначених в таблиці у додатку, не відповідало пункту 1 статті 5 Конвенції.

11. Отже, ці скарги, наведені в таблиці у додатку, є прийнятними та свідчать про порушення пункту 1 статті 5 Конвенції.

III. ІНШІ СТВЕРДЖУВАНІ ПОРУШЕННЯ ЗА УСТАЛЕНОЮ ПРАКТИКОЮ

12. У заяві № 60551/17 заявник також подав інші скарги за статтею 5 Конвенції (див. таблицю в додатку). Ці скарги не є явно необґрунтованими у розумінні підпункту «а» пункту 3 статті 35 Конвенції та не є неприйнятними з будь-яких інших підстав. Тому вони мають бути визнані прийнятними. Розглянувши всі наявні у нього матеріали, Суд доходить висновку, що вони також свідчать про порушення Конвенції у контексті його висновків в рішеннях у справах, зазначених в таблиці у додатку.

IV. ІНШІ СКАРГИ

13. У заявах № 12260/15 та № 60551/17 заявники також висунули скарги за пунктом 3 статті 5 Конвенції.

14. Суд розглянув ці заяви та вважає, що у контексті всіх наявних у нього матеріалів та з огляду на належність оскаржуваних питань до

сфери його компетенції ці скарги не відповідають критеріям прийнятності, передбаченим статтями 34 та 35 Конвенції, або не виявляють жодних ознак порушення прав і свобод, гарантованих Конвенцією або протоколами до неї.

15. З цього випливає, що ця частина заяв має бути відхилена на підставі пункту 4 статті 35 Конвенції.

V. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

16. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію».

17. У заяві № 3999/19 заявник не подав жодних вимог щодо справедливої сатисфакції, хоча йому було запропоновано це зробити. Отже, Суд вважає, що немає підстав присуджувати йому якусь суму у зв'язку з цим.

18. З огляду на наявні в нього документи та свою практику (див., зокрема, згадане рішення у справі «Малик проти України» (*Maluk v. Ukraine*), заява № 37198/10, від 29 січня 2015 року) Суд вважає за доцільне присудити суми, зазначені у таблиці в додатку, та відхилити решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції, висунутих у заяві № 12260/15.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Вирішує* об'єднати заяви;
2. *Оголошує* прийнятними скарги на незаконне тримання під вартою та інші скарги за усталеною практикою Суду, наведені у таблиці в додатку, а решту скарг у заявах № 12260/15 та № 60551/17 – неприйнятними;
3. *Постановляє*, що ці заяви свідчать про порушення пункту 1 статті 5 Конвенції у зв'язку з незаконним триманням під вартою;
4. *Постановляє*, що було порушено Конвенцію у зв'язку з іншими скаргами, висунутими за усталеною практикою Суду (див. таблицю у додатку);
5. *Постановляє*, що:

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ШОЛОМИЦЬКИЙ ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

- (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені у таблиці в додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
- (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
- (c) *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції у заяві № 12260/15.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 30 листопада 2023 року відповідно до пунктів 2 і 3 Правила 77 Регламенту Суду.

Вікторія Марадудіна
(*Viktoriya Maradudina*)
В.о. заступника Секретаря

Карло Ранцоні
(*Carlo Ranzoni*)
Голова